

ВОПРОШИЩА

Първият брой на вестника е отпечатан в Цариград на 2.I.1876 г.

Година 138 • юли 2014 • брой 7 • 0,30 лв. • Най-старият български седмичник

И всичко покори под нозете
Му и Го постави да бъде
глава над всичко за църквата,
която е Негово тяло,
изпълнено с пълнотата на
Този, Който изпълва всичко
във всички.

Ефесяни 1:22-23

Въпросът „Каква е била мисията на ап. Павел?“ изглежда подвеждащо лесен. На него му е била поверена задачата да бъде апостол, да проповядва Благовестието и да основава църкви. Все пак всяко от тези три твърдения съдържа допълнителен въпрос: Какво означава да бъдеш апостол? Що е благостие? И защо съществува Църквата?

Разбира се, за мнозина отговорите на тези въпроси също са очевидни. Благовестието (често дефинирано според I Кор. 15:1-4) е посланието за лично спасение, което ни дава увереност за вечен живот. А Църквата съществува, за да проповядва тази добра вест.

Това без съмнение е вярно. Може да се окаже обаче, че макар и верни, тези отговори са твърде ограничени и дори подвеждащо непълни. По своята същност изразът „мисията на Павел / на църквата“ е съкратен начин за по-цялостната формулировка „мисията на Бога, която Той осъществява чрез Павел и църквата“.

Това означава, че единственият начин, по който можем правилно да видим смисъла на мисията на Павел е, като я поставим в контекста на мисията на самия Бог.

От това произлизат поне четири значими наблюдения.

1. Кулминацията на Божията мисия настъпва с влизането на Исус Христос в света. В лицето на младия и беден еврейски дърводелец, яздещ на магаре към Ерусалим и към Кръста, Бог идва при Своя народ, за да го освободи от потисниците (вкл. от греха и смъртта), за да установи Своего царство „както на небето, така и на земята“ и да обнови целия свят.

Ясен знак за това намираме в Евангелието на Йоан. Прологът от 1 глава съзнателно наподобява езика на Битие 1-2 гл. Същото виждаме и в края на книгата. Човекът е създаден на шестия ден от творческата седмица, а когато на Разпети петък Исус застава пред Пилат, прокураторът казва: „Ето човека!“ (Йоан 19:5). На седмия ден Бог си почи-

ва, а Исус почива – в гроба. Но в първия ден на новата седмица Той е възкръснал, обявявайки по този начин настъпването на Божието ново творение. Съвсем не е случайно, че Мария Магдалена, идваща при гроба, Го взема за „градинар“ (Йоан 20:15, ср. с Бит. 2:8). И както Бог вдъхва в ноздрите на направения от пръст човек жизнено дихание, за да стане той жива душа, така и Исус, изпращайки

лът е по-широк от това. Църквата трябва да бъде Христово тяло (I Кор. 12 гл., Ефес. 1:22-23) и ново творение, чрез което Бог показва Своята любов и изпълнява мисията Си за обновлението на света.

Това не означава, че Църквата ще донесе Божието царство (единствено завърналият се отново Христос може да направи това), но означава, че тя все пак работи за Божието царство. Част от видимите измерения тук са участието на християните в области като премахването на робството, борбата срещу трафика на хора и порнографията, движението на хосписите, работата в домове за сираци и т.н. Християните трябва да виждат света не само като място, откъдето се надяват да избягат колкото се може по-скоро в небето и докато все още са тук, да се държат възможно по-настрана, за да не се омърсят, а по-скоро като предоставена им от Бога

Мисията – на Павел, на Бога и на Църквата

възможност да работят за Неговото царство.

4. Последно, макар и не съвсем ясно и еднозначно, Новият Завет ни дава основания да смятаме, че Божията спасителна мисия няма да се ограничи единствено с хората, повярвали в Неговия Син, а ще се разпрости и върху цялото физическо творение (вж. напр. Римл. 8:18-23). Ако това е така, то третото ни наблюдение по-горе придобива нова тежест и нови измерения.

Не е никак трудно да открием всяко от тези наблюдения в посланията на Павел. И в такъв случай апостолът явно е виждал своята мисия в контекста на Божията мисия и по този начин значително по-широко, отколкото ние често сме склонни да я дефинираме. Кое то пък естествено ни води към въпроса дали не сме направили нашата собствена мисия твърде малка.

Радостин МАРЧЕВ

Текстът представлява опит за кратко запознаване с някои идеи от т. нар. Нова перспектива и по-конкретно нейната интерпретация от един от най-значимите ѝ представители – проф. Н.Т. Райт. Цитираните идеи се изказват многократно в неговите съчинения.

Мисия „Кафе“

Когато християните мислим за Великото поръчение, едва ли първото нещо, което би ни дошло на ум, са думи като „кафе“, а пък камо ли „чай“.

Когато мислим за мисия, обикновено си представяме нещо грандиозно – големи събития за благостие с мощно разтърсени от Светия Дух хора. Или пък спускане с кану в диви реки с още по-диви тропически гори. Представяме си дори нещо още по-величествено – Човешкият Син, идещ от небето с легиони ангели!

Това са логични асоциации за всеки християнин, който е пленен от красотата на Великото поръчение, особено когато в църква сме били закърмени с думи като тези на Уилям Кери: „Започвай големи дела за Бога. Очаквай големи дела от Бога.“

Въпреки това в последно време все повече християни избягват да мислят за Великото поръчение и предпочитат в приятната обстановка на църковното кафе да обсъждат идващия край на света. И все по-често виждат своята мисия в опазването на „здравото учение“, като бягат от „идещия гняв“, което пък става, когато бягат от идещия по петите им свят.

Но това не е ново явление. Дори учениците на Господ Исус са имали такъв период в живота си.

„Веднъж, като се събраха, те Го питаха, казвайки: Господи, сега ли ще възвърнеш на Израил царството? Той им каза: Не е за вас да знаете години или времена, които Отец е положил в собствената си власт. Но ще приемете сила, когато дойде върху вас Светият Дух, и ще бъдете свидетели за Мен както в Ерусалим, така и в цяла Юдея и Самария, и до края на земята“ (Деян. 1:6-8).

В тази ситуация учениците се вълнуват от края на света и очакват той да настъпи всеки миг. Вече се виждат в небесния Ерусалим и предвкушат блажения живот в новия свят. И това не е никак лошо... докато Господ Исус не ги връща обратно в земния Ерусалим.

Преди да се случат всички прекрасни неща, за които си мечтаят, учениците първо трябва да насочат поглед към нещо далеч по-належащо – достигането на целия свят с Благата вест. На целия свят! На всичко отгоре, след като Светият Дух дойде върху тях, те ще трябва тепърва да се трудят. Целта е наистина огромна – свидетелство навсякъде! И колкото и неудобно да звучи, същото се отнася и за нас, християните от България в XXI век.

Формулата „както... така“ показва обхвата на Божията заръка и едновременността в изпълнението ѝ. Не първо тук, после там. А както тук, така и там! Християните сме призовани да свидетелстваме не само в родния град, район и страна, но и по целия свят. А обхватът на Великото поръчение е толкова обширен, защото и Божията любов е толкова обширна.

Наскоро четох историята на алпинист, който след неуспешен опит да покори К2 попаднал в бедно пакистанско селце в подножието на върха. Разтърсен от мизерията на местните хора, той решил да основе училище в селото. Няколко години по-късно вече бил основал над сто училища в Пакистан и Афганистан, променяйки живота на хиляди семейства. Алпинистът не бил християнин, но очевидно е разбирал доста добре какво представлява истинското състрадание. Нещо, което е добре да си припомним и ние.

Биографията на алпиниста разказва, че по онези земи при пиенето на първа чаша чай с някого все още сте непознати. При втората чаша чай ставаш почитан гост. А при третата чаша чай вече ставаш член на семейството и хората са готови да дадат живота си за теб.

Три чаши чай до най-съкровеното кътче на нечие сърце – каква прекрасна символика за служението на примирение!

Колко от нас виждат себе си като почитатели на чая? Като посланици на мира? Нещо, към което ни призовава самият Господ – да бъдем вестители на Божия вечен мир, посланици на примирението с Него. Готови ли сме да поседнем на чай с хората, които не познават Бога? И ако пиенето на чай ни е чуждо, можем да опитаме с кафе – в нашата култура, в нашия град, в нашето обкръжение. За да може Божието сърце да достигне до лутащите се сърца, които минават всеки ден покрай нас. И Неговата светлина да разпръсне мрака в тях.

А един ден може би ще сменим кафето с чай и ще изпием и „третата чаша“ с някого заради любовта на Исус Христос.

Нека не забравяме, че ние сме намерени от Бога, обдарени с надеждата за вечен живот и с достъп до църковното кафе именно защото някой някога, някъде е осъзнал, че пиенето на чай (или кафе) извън църквата може да бъде също толкова възнаграждаващо, колкото и пиенето им вътре в нея.

Георги БОЕВ

ГЛАСЪТ НА АМВОНА

Бог е нашата утеха

„Аз изгубих всичко докрай. Остана моята душа. / Аз не искам нищо сега, само нея да спася“ – тези думи от песента *Спасение* са отеквали в сърцата на хиляди български младежи. Баладата на група БТР е посветена на проблема с дрогата, но изпълненият с немощ и отчаяние вик е силна метафора за мълчаливо стаения въпрос у мнозина. Къде може човек да намери надежда? Към кого да се обърне в тежки и безутешни времена?

Двама древни библейски герои категорично дават безвременен отговор на този въпрос. Йов възкликва: „Това ще ми бъде още утеха – да, ще се утвърдя въсред скръб, която не ме жали, – че аз не утаих думите на Светия“ (Йов 6:10), а векове по-късно Давид добавя: „Това е моята утеха в скръбта ми, че словото Ти ме съживи“ (Пс. 119:50).

Тези два стиха от Библията ни казват, че Бог е нашата единствена утеха дори и тогава, когато сме преживели загуба на работа, пари, имот или близък човек. Ние имаме утеха от Бога, защото Той живее в нас чрез третото си лице – Утешителя. Обещанието ни дава Господ Исус: „Утешителят, Светият Дух, когото Отец ще изпрати в Мое име, Той ще ви научи на всичко и ще ви напомни всичко, което съм ви казал“ (Йоан 14:26).

След като у нас живее Божият Дух, ние можем да имаме съвършен вътрешен мир. Когато се радваме на Христовия мир, ние гледаме на нещата много по-спокойно. Дори и когато губим, ние печелим нещо далеч по-добро. Чрез възкресението си Христос е подсигурил не само победата над смъртта, но и нашия вътрешен мир.

Тук си задавам един важен въпрос. Как приемам загубите в моя живот – като победител с Христос или като поразенец без надежда за вечния живот? Отговорът се крие във факта, че аз трябва редовно и сериозно да се замислям какво всъщност съм придобил в Христос – а именно новия живот с Него. След като съм осъзнал факта, че нищо не ще ме отлъчи от Христовата любов, всяка друга загуба в този свят е преходно. В Откровение 3:21 имам насърчително обещание: „На този, който победи, ще дам да седне с Мен на Моя престол, както и Аз победих и седнах с Отец на Неговия престол.“

Йов изрича цитираните горе думи, когато се намира на дъното. Изгубил е абсолютно всичко – с изключение на връзката с Бога. И именно в това неразрушено общение се състои и разковничето на неговата победа. Страшното не е да изгубиш всичко в този свят, а да бъдеш изгубен без Христос във вечността. Откъде тогава човек може да намери утеха? И по-същественото – какво точно представлява истинската утеха?

Човек търси утеха всеки път, когато претърпи тежко разочарование от приятели или от близки и любими. От утеха се нуждаем при безвъзвратна загуба на роднина, на работа, на кариера, на пари, на имот, на вещи или на приятелство.

Според някои утехата се състои в бягството от зловещата действителност, сивото ежедневие, мъката и разочарованието. Всеки човек търси утеха. Няма такъв, който да не иска да се утеши. Тази нужда е наложена от грехопадението, при което човек е изгубил не само мира с Бога, а и вътрешния си мир. Божие слово е категорично: „Няма мир за нечестивия.“

Проблемът на неновородените хора е, че търсят утеха във временни неща, в гибелни практики, във вредни навици или в извънбрачни сексуални контакти. Други стават заклетни работохолици и професионалната реализация се превръща в идол. Трети търсят отговор в суеверия и религиозни практики. Николе от тези неща обаче не води до спасение. Истинско избавление намираме единствено в Исус Христос. Апостол Павел знае

целта на живота си и я споделя пред филипяните: „За мен да живея е Христос“ (Фил. 1:21).

Хората без Бога търсят утеха на неподходящи места и в крайна сметка жънат суета. Човек може да се напие, да изпадне под въздействието на наркотици или да вкуси кратко удоволствие в безразборен сексуален контакт, но щом това отмине, следва зловещо завръщане в жестоката сива действителност. Може да робува на мечти за професионална реализация или печалби, но при първия икономически срив всичко рухва. Може да си заравя главата в земята като шраус, но така проблемите никога не изчезват. Когато е без Христос, човек неизменно попада в омагьосания лабиринт на временната утеха. Книгата Еклизиаст е красноречива по този въпрос. Без Бога всичко е суета.

Къде е изходът? Пълнотата на живота се състои единствено във връзката с Христос. Павел пише: „Всичко покори под нозете Му и Го постави да бъде глава над всичко за църквата, която е Негово тяло, изпълнено с пълнотата на Този, който изпълва всичко във всички“ (Ефес. 1:22-23). Няма съвършена пълнота без Господ Исус. Новороденият християнин може да се радва на истинска утеха единствено в присъствието на живия Христос. За солунската църква апостолът се моли: „На вас, оскърбените, [Бог] да даде утеха, когато се яви Господ Исус от небето със Своите силни ангели“ (II Сол. 1:7).

Тази радост идва чрез Светия Дух, който живее в нас. Бог ни кани да дойдем при Него такива, каквито сме – отрудени, обременени и наскърбени, за да ни даде мир, какъвто светът не познава. Божият Дух е истинският Утешител. Неговият глас ни припомня за вечния живот и ни дава съвършена утеха.

Следните думи на ап. Павел са подобаващо общение на тази скъпоценна истина: „Нашият Господ Исус Христос и нашият Бог и Отец ни възлюби и по благодат ни даде вечна утеха и добра надежда“ (II Сол. 2:16).

П-р Атанас ТИХЧЕВ

Вярата е да се радваш със Създателя си

Разговор с актьора Ивайло Захариев

- Как започна всичко – връзката ти с Бога, вярата ти в Него и отношенията между вас?

- Не съм преживял никаква драма. Всичко в живота ми беше спокойно и нормално. Имах си приятелка, няхах усещане, че имам нужда от спасение от каквото и да било. Същевременно си мислех, че има нещо повече за живота, което трябва да науча, че не може да е само това. Купон, купон, брак някога и това е... Все нещо има след това.

Започнах да се занимавам с източни религии. Точно тогава мой познат мюсюлманин ми каза, че е станал евангелист, протестант. Това ме изуми. Той не беше мюсюлманин по рождение, стана такъв заради едно момиче, а след това изведнъж е решил да стане евангелист.

Много драстична промяна. Защо? Говорехме си и Бог започна да ми се разкрива чрез този мой приятел. Благодарение на родителите ми от малък имах уважение към Библията. По време на разговорите си с моя приятел разбрах нуждата си от спасение, разбрах истинското си дъно. Независимо какво виждаме, смъртта е смърт и без Бога няма вечност.

Тогава осъзнах, че искам да разбирам повече от Библията и Бога и му предадох живота си.

- Как отстояваш своя стремеж към святост в артистичния свят?

- Приятелите ми помагат. Когато се налага, ме свалят на земята. В средите, в които работя, е нормално и общоприето да си позволяваш много грешни неща. Това, че съм в църквата и имам приятели от църквата, ме съхранява, както солта съхранява продуктите. Повечето ми колеги знаят, че вярвам в Бога и одобряват това.

Знаят, че има неща, които не приемам, и не употребяват цинизми пред мен. Веднъж човек от екипа се опитваше да ме включи в циничен разговор, а фризьорката му направи забележка: „На него не може да му говориш така!“ Но още е рано да правим изводи – не знам до каква степен съм им повлиял.

- Чух Владо Пенев да казва: „Слава на Бога“ в едно интервю. Не ми е трудно да се досетя от кого е лепнал този израз. Повлиял си, значи. Кога намиращ време за Бога? Как общуваш с Него?

- Нося си Библия на снимките, намирам време за молитва, а театралните постановки, в които участвам, са с послание – възприемам ги като мисия. Не забравям кой съм, откъде идвам и каква е целта ми. Знаем, че

това, което имам, не е мое – животът, дарбите, талантите. Аз принадлежа на Бога и за Божия слава искам да ги използвам.

Знам, че грешките могат да попречат на Божия голям план за живота на всеки човек, и се опитвам да стъпвам внимателно и да бъда много предпазлив.

Но вече по-лесно и смело говоря за вярата си публично. В началото имаше журналисти, които ме питаха: „Това да го пиша ли?“ Струваше им се странно и много лично. Радвам се, че известността ми дава възможност да свидетелствам за Бога пред други известни хора.

- Как се спаси от псувните в сценария на сериала?

- Не ми беше трудно. Предлагаша на режисьора алтернативи, също груби и ядовити изрази, и той приемаше.

- Какво е мнението ти за насилено в „Под прикритие“?

- Филмът е криминален и насилствено е част от жанра. Това е част от действителността. Само във филма е на ужик. Много хора възприемат хората с джипове за герои, възхищават им се, но нека знаят каква е цената на тези джипове и как си изкарват парите тези герои.

В последния сезон сценаристите и режисьорът показаха малко повече насилие, защото хората свикнаха с отрицателните персонажи и започнаха да ги възприемат като герои. А парите им са изкарани с кръвта и живота на други хора, с много убийства и смърт.

Преди епизодите и в паузите се излъчва сигнал, че филмът не се препоръчва на лица под 16 години. Най-

важното за мен е, че филмът има послание, с което мога напълно да се идентифицирам.

- Разкажи ни за каузите в твоя живот.

- От пет години съм в служението за работа с наркозависими на ХЦ „Прелом“. Всеки четвъртък – вечер, се събираме, разговаряме с приятелска загриженост.

Участвам и в представление, наречено „Спасителят“, което има превантивна цел и е предназначено за тийнейджъри.

Ивайло Захариев изигра главната роля на ченге под прикритие в четирите сезона на едноименния сериал на БНТ. От шест години посещава Християнски център „Прелом“, а от пет години е включен активно в служение на наркозависими. Семейен, в очакване на второто си дете. Това интервю е свалено от записите на дискусиата „Християнинът на сцената“, която се състоя на 15 юни 2014 г. в Първа евангелска църква в София. Части от дискусиата се излъчват в предаването на Нова телевизия „Черешката на тортата“ през юли 2014 г.

Следва на 4 стр.

Началото на Голямата схизма между Изтока и Запада

Разделянето на Римската империя на две половини в крайна сметка дава отражение и на Църквата. Окончателният разрыв настъпва, когато Михаил Керуларий е патриарх на Константинопол, а Льв IX е папа в Рим. През 1053 г. Керуларий разпространява трактат, в който подлага на силна критика някои практики на Западната църква. Римокатолиците не позволяват на своите свещеници да се женят, а това противоречи на Писанието и на Преданието, изтъква Керуларий. Освен това те използват безквасен хляб при отслужване на Евхаристия. Но най-сериозно безпокойство предизвиква прибавянето от страна на Латинската църква на думата „филиокве“ (*filioque*) към Никейския символ на вярата, което означава, че Светият Дух изхожда както от Отца, така и от Сина.

Изглежда, че за Льв IX въпросът е по-скоро политически, отколкото религиозен, тъй като е бил повдигнат пред него от франките. Керуларий е бил отлъчен от Църквата всички епископи в Константинопол, които използвали западния обряд, и е бил затворил техните църкви. Този акт разярява папата. Той настоява Керуларий да се покори на римската курия. Всяка църква, която отказва да признае върховната власт на *понтифекса* (титла на римския папа – б.пр.), заявява Льв IX, е сборище на еретици, сатанинска синагога (ср. с Откр.

3:9). Патриархът не може да приеме такава квалификация. За него петимата патриарси на Антиохия, Ерусалим, Александрия, Константинопол и Рим са равни по достойнство. Римският епископ, като патриарх на Западната църква, е получил почетното звание на „пръв между равни“ и може да отсъди като арбитър при неразрешими спорове между тях в духа на Преданието. Нарастващите претенции на Рим за върховна власт се смятат за неприемливи от останалите патриарси, които са вярвали и продължават да вярват, че само Христос е главата на Църквата.

За обсъждане на спорните въпроси Льв IX изпраща в Константинопол легати, водени от един неотстъпчив човек – кардинал Хумберт. Но преди те да приключат мисията си, папата умира. Хумберт се държи така грубо с Керуларий, че патриархът отказва да говори с него. Вбесени от това отношение, папските легати нахлуват в църквата „Св. София“ и поставят на олтара була, с която Керуларий е отлъчен от Църквата. Това се случва преди 960 години, на 6 юли 1054 г. След този акт Хумберт показно изтръсква праха от нозете си (ср. с Лука 9:5, 10:11) и призовава Бога да съди.

Керуларий свиква събор, на който отново остро порицава практиките на Западната църква. Хумберт бива анатемосан. Православните осъждат

всички, които са съставили булата. Пътят към помирение между двата лагера е отрязан. Някога единната Църква се разделя на две: Православна и Римокатолическа. В много области православните църкви се подчиняват на властта на Рим, но запазват много от своите обреди и традиции. Те се наричат църкви от източен обряд или униатски църкви. В България те са обединени в Католическа апостолическа екзархия.

Разрывът от 1054 г. е бил неизбежен. Традициите и доктрините на Запада и на Източните църкви са се раздалечавали в продължение на столетия. Разрывът отива дори още по-далеч след жестокостите на кръстоносците, чиито насилнически действия често са били насочени срещу техни православни братя, които рицарите поради невежество смятали за нехристияни. Единството на любовта, която по думите на Христос трябва да отличава

Неговите последователи от останалия свят (Йоан 13:35), е било разбито.

За радост през последния половин век станахме свидетели на обнадяващи усилия за преодоляване на последствията от Голямата схизма. По време на Втория ватикански събор (1965 г.) папа Павел VI и вселенският патриарх Агенагор издадоха съвместна декларация, с която изразяват съжаление за делата в миналото, довели до схизмата. На специални церемонии едновременно в Рим и в Истанбул бяха отменени взаимните актове на отлъчване от Църквата. През юни 1995 г. патриарх Вартоломей I посети за пръв път Ватикана и заедно с папа Йоан-Павел II изрази желанието си техните църкви „да тръгнат по пътя на възстановяването на пълното общение“. Следват посещения на папа Йоан-Павел II в традиционна православна страна като Румъния (1999 г.), България (2002 г.) и Украйна. По време на първото румънският патриарх Теоктист заяви: „Второто хилядолетие на християнската история започна с болезнено накръняване на единството на Църквата, но краят на това хилядолетие е свидетел на истинска решимост да възстановим единството между християните.“

А през настоящата 2014 г., на 25 май, в Ерусалим се състоя среща между папа Франциск и патриарх Вартоломей I. На нея двамата подписаха „Обща декларация по пътя към пълното християнско единение“, потвърждаваща продължаването на започнатия съвместен път. След срещата двамата йерарси за пръв път участваха в *съвместна* молитва в базиликата на Божий гроб. ■

Бележка на редакцията: Рубриката е посветена на кръгли годишнини от ключови събития в християнската история. На илюстрацията: Папа Льв IX (гравюра от по-късен период). По материали от *Christianity.com*. Превод с допълнения: Тодор ВЕЛЧЕВ.

ПРЕЗ ТОЗИ МЕСЕЦ В ХРИСТИЯНСКАТА ИСТОРИЯ

13. РЕФОРМАЦИЯТА В ХОЛАНДИЯ

Историята на Реформацията в Холандия (Нидерландия) е свързана с движението за независимост на нейния народ. Тази история се развива върху една по-широка територия, на т.нар. *Ниски земи*, където днес се намират Холандия, Белгия и Люксембург. Предприемчивият и свободолюбив дух на жителите на тези земи се забелязва чувствително по времето на Ренесанса с разрастването на международната търговия, корабоплаването, волята за оцеляване в постоянната борба с морето за отвоюване на територии и движението на нови идеи.

Идеите на Реформацията проникват в Холандия по времето на Карл V най-напред в северните провинции. Затова почти веднага след издаването на Едикта от Вормс, който осъжда учението и съчиненията на Лютер, императорът издава подобен указ и в Холандия с подобно съдържание. Смята се, че областните управители на седемнадесетте провинции, които управляват от името на Карл V, не са били много усърдни в прилагане на предвидените от указа санкции. Някои от тях вече са били спечелени като тайни привърженици на Реформацията. Така нейните послания бързо се разпространяват всред цялото население от всички социални слоеве. Дж. М. Линдзи посочва, че „дори в колибите на фризийските рибари може да намериш хора, които не само четат, не само пишат, но и обсъждат и тълкуват Писанието като учени“.

Ръстът на протестантите в Холандия непрекъснато нараства. Приносът на Лютер за това е безспорен и като първоначален тласък в обяснение на доктрината, и като първоначален източник на литература. В началото те следват лютеранския модел на реформация, но по-късно калвинизмът се оказва за тях по-авторитетно учение в духовен и в политически план. Калвинизмът „по-добре

прилягал на душевността и характера на холандците и се сходил със стремежите им за отхвърляне на потисничеството“, изтъква С. М. Хотън.

Анабаптистите също разширяват своето влияние. Като техен водач изпъква личността на Мено Симонс.

През 1565 г. млади холандски благородници и бюргери решават да се съставят т.нар. *Спогодба от Бреда*. С нея те искат отмяна на Инквизицията и прекратяване на преследването на протестантите. Спогодбата е отхвърлена с презрение от имперската власт. Разбира се, това предизвиква желание за съпротива. Мнозина започнали да провеждат реформирано богослужение на открити места, със слушане на Писанието, с проповед на разбираем език, общо пеене и участие в молитва. Процесиите, организирани от католически свещеници по улиците, се посрещали с подигравателни викове.

Всички тези събития водят до избухването на гражданска война през 1568 г. (според някои източници през 1566 г.). Областният управител (*щатхалтер*) Вилхелм Орански, наречен Мълчаливия, застава начело на военизирани групи холандци. Така той оглавява въстанието не толкова от религиозни, колкото от патриотични подбуди. Чак по-късно приема реформаторската вяра.

Войната трае около десет години. Действията на холандците и във военен план, и на политическо равнище показват силата на тяхната воля за независимост. Те преодоляват първоначалния военен превес на имперската армия, съставена главно от испанци, и започват да завладяват градове и територии. През 1579 г. седем провинции в Нидерландия подписват договор, наречен *Утрехтски съюз*. Той поставя началото на *Републиката на седемте обединени провинции*. Начело на републиката се назначава *щатхалтер*. Пръв

БЕЛЕЖКИ ЗА РЕФОРМАЦИЯТА

на този пост е назначен (и то пожизнено) Вилхелм Орански.

Испания признава независимостта на Нидерландия с *Вестфалския мир*, подписан на 1 януари 1648 г. Той потвърждава независимостта на Обединените провинции от Испания. Борбите за национална независимост допринасят за утвърждаването на Холандия като република с единна реформирана църква. Наричат я „Църква под кръста“ поради жертвите, които понася в този период.

ДОКТРИНА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ХОЛАНДСКАТА РЕФОРМИРАНА ЦЪРКВА

Поразителен е фактът, че в такива несигурни условия холандците не само воюват, а и организират събори с историческа роля за доктриналното и организационно укрепване на реформираната църква. През 1574 г. в Дорд (Дордрехт) се организира първата Генерална асамблея на Холандската църква. По време на нейната работа се взема решение, като символ на вярата да бъде приета т.нар. *Белгийска изповед*. Тя и Хайделбергският катехизис стават богословските стандарти на Реформираната църква в Холандия.

Асамблеята утвърждава презвитериански принцип на управление. От всички служители се изисква подчинение на съвета на презвитерите – *презвитерията*. Старейшините и дяконите са задължени да подпишат приетата изповед на вяра и устава на църковно управление.

В конкретните исторически и политически условия обаче тези принципи добиват някои особености. Една от тях е, че общите събрания на местната църква се съставят само от пастири и старейшини, а не (както в други презвитериански църкви) от всички членове на църквата.

Следва на 4 стр.

ЗА ВАС ЖЕНИ

Послушание

Послушанието е по-добро от жертви.
1 Царе 15:22

Какво значи послушание? Послушание това е слушане, изпълнение, покорност на дадено изискване или съвет.

Послушанието към Бога значи абсолютно изпълнение на Божията воля, безрезервно подчинение на Бога във всичко. Значи напълно да подчиним цялата си същност, всичките си мисли, чувства и действия на Бога. С други думи – значи да изпълняваме всичките си християнски задължения.

Обикновено се мисли, че послушният човек е слаб, че той е по-нисшият, зависимият, а силният е независим. Смята се, че силният не се интересува, не се вслушва и съобразява какво казват другите, нито се подчинява на техните изисквания. Понякога дори послушният подценява себе си, смята се за малодушен, за безволев.

Послушанието е доброволен акт. То е избор и за него се изисква повече воля и сила.

Много лесно е да вършиш каквото ти харесва, каквото ти е приятно. Но за да вършиш това, което трябва, това, което е правилно, понякога се изисква много воля и сила.

Двигателят на послушанието е любовта. Любов към истината, към справедливостта, към човека, когото обичаш, към Бога.

Послушанието е много важна черта на християнския характер. Нашето послушание на Бога е резултат на Неговата любов към нас.

Послушанието ни е израз на благодарност за това, което Той направи за нас на Голгота, и за това, което всеки ден Той продължава да върши за нас. За това, че въпреки нашето недостойнство Той ни благославя. Затова Христовата любов ни принуждава да сме послушни.

Бог високо цени послушанието. Затова в 1 Цар. 15:22 казва: „Послушанието е по-приемливо от жертвата и покорността от глътината на овни.“

Авраам е пример на послушание, „с вяра Авраам послуша като бе повикан да излезе.“ Авраам остави модерния и удобен град, стана номад и живееше в шатри, без да знае къде отива (Евр. 11:8,9).

Библията е изпълнена с примери на хора, които бяха послушни на Бога. **Съвършен пример на послушание е Исус**, Който „стана послушен до смърт, даже смърт на кръст“ (Фил. 2:8). „Въпреки че беше син, пак се научи на послушание от това, което пострада“ (Евр. 5:8).

Божие Слово казва, че ние като Божии чада трябва да **слушаме родителите си**. „Сине мой, слушай поуката на баща си и не отхвърляй наставленията на майка си“ (Пр. 1:8). Добър пример за това е дъщерята на Ефтай, макар че изпълни едно не съвсем разумно изискване.

Божие Слово изисква да сме **послушни на нашите духовни учители**. „Бъдете послушни и покорявайте се на вашите наставници, защото те бдят за душите ви“ (Евр. 13:17).

„Господ ще въздигне от братята ви пророк. Него слушайте във всичко, което ще ви каже“ (Деян. 3:22).

Но на първо място ние трябва да сме послушни на Бога. Защо? Защото **Той е Бог и знае кое е добро**. Защото **Той ни обича и ни предлага това, което е най-добро за нас**.

Предлага ни блаженство. „Послушайте Ме, деца, защото блажени са онези, които пазят Моите заповеди“ (Пр. 8:32).

Послушанието е **условие Бог да чува нашите молитви**. „Очите на Господа са върху праведните и ушите Му към техния вик“ (Пс. 34:15).

ХРИСТИЯНСКИ ХАРАКТЕР

„Праведните викат и Господ ги чува и от всичките им беди ги избавя“ (Пс. 34:17).

Послушанието на Бога е условие за благословение. „Ако слушате прилежно заповедите Ми – тогава ще давам на земята ви дъжда на времето му – ранния и късния – и ще ядеш, и ще се наситиш“ (Втор. 11:13-15). „Дано би послушал ти заповедите Ми, тогава мирът ти ще бъде като река и правдата ти като морски вълни. Потомството ти ще бъде като пясък и рожбите ти като зърната му. Името му не би се отсекло, нито би се изтребило от Мен“ (Ис.48:18,19).

Чрез нашето послушание Бог ще благослови не само нас, но ние ще послужим за благословение на другите около нас. Поради послушанието на Йосиф Господ благослови дома на египтянина Петефрий (Бит. 39:5).

Чрез послушанието на пророк Йона бе спасен град Ниневия. Ако в Содом имаше десет праведници, заради тях Бог щеше да пощади града.

Послушанието на Бога ще ни даде истински пълноценен живот. „Който Ме намери, намира живот и придобива благоволение от Господа“ (Пр. 8:35). **Чрез послушание на Бога ставаме Божии чада**. „Ако наистина ще слушате гласа Ми и ще пазите завета Ми – вие ще бъдете Мое собствено притежание. Ще Ми бъдете царство свещеници и свят народ“ (Исх. 19:5).

Сами не можем да сме послушни чада, докато не бъдем осветени от Светия Дух, Който ни учи и дава сила. Бог кани всички: „Послушайте Ме и аз ще ви науча на страх от Господа“ (Пс. 34:11).

Непослушанието ни наскърбява нашия небесен Отец. Нека не Му причиняваме болка, но както малкият Самуил каза: „Говори, Господи, защото слугата ти слуша“, така и ние да кажем:

„Говори, Господи, аз ще бъда послушна Твоя дъщеря!“

Цвете КУЛИЧЕВА

65. Суета

От името на Бога пророк Еремия много пъти казва на израелтяните, че ако не се покаят, Бог ще ги предаде в ръцете на вавилонците. Когато предупрежденията на Бога се осъществяват и цар Навуходоносор започва война срещу Израил, лъжепророците предсказват победа на израелтяните. Но пророк Еремия смело предава Божиите думи, че градът ще бъде съсипан, хората – избити, а остатъкът от тях – откаран в плен. От Божие име той приканва хората да се предадат на халдейците, за да останат живи.

Много от тях обаче не слушали пророк Еремия. Не им харесвало да бъдат пленници. Искали да останат в собствените си домове, сред близки и роднини, при имуществото и своите занятия. Пленничеството е лошо нещо и затова думите на лъжепророците им харесват. Но Бог им казва да не ги слушат. „Те ви учат на суета. Изговарят видения от собственото си сърце, а не от Господните уста“ (Ерем. 23:16).

Чашата на Божие търпение е преляла и затова Бог казва на пророк Еремия: „Недей да се молиш за доброто на този народ. Дори и ако постят, няма да послушам вика им“ (Ерем. 14:11-12). Такова е последствието за израелтяните от факта, че не слушат Бога, а се предават на суета. Те се вслушват в лъжепророците, които им предсказват свобода, безгрижие и благоденствие. Но отказват да слушат Божия пророк Еремия, защото им предсказва зло, смърт и глад.

КОГА БОГ НЕ ЧУВА МОЛИТВИТЕ НИ

Днес нещата не са се променили особено много. Светът не иска да слуша Божие Слово, според което всеки ще отговаря за делата си. Не искат да приемат, че ще има съд и вечни мъки. Думата „ад“ им се струва измислена.

А ние, християните, увличаваме ли се по суетни неща? Дали не започваме да ставаме по-либерални? Дали повече неща не ни сближават със света, вместо обратното – все повече да се отделяме от него? Дали не ставаме все по-самонадеяни, себични и суетни? За какво се молим? За духовни благословения или за суетни неща? Дали не се увличаваме предимно по приятните и забавните неща?

Все повече не ни харесват лишенията и изпитанията, дори те да са резултат на нашето непослушание. Затова Божие Слово ни предупреждава: „Да не живеете вече така, както живеят езичниците – по своя суетен ум“ (Ефес. 4:17).

На израелтяните Бог предлага два пътя – на живота и на смъртта. Те избират пътя на суетата и се обричат на гибел. На нас Бог също предлага два пътя: „Ако живеете плътски – ще умрете, но ако чрез Духа умъртвявате телесните действия, ще живеете“ (Римл. 8:13).

Нека отправяме по-малко молитви за суетни плътски неща, а повече молитви за духовни благословения! Много жалко ще е, ако на някого от нас Бог каже както на израелтяните: „Дори и ако постиш, няма да послушам вика ти!“ Да не бъде!

К

Следва от 3 стр.

13. РЕФОРМАЦИЯТА В ХОЛАНДИЯ

В случая общото събрание прилича повече на съвет на старейшините (*презвитерия*). Другата особеност е свързана с политическата структура на републиката. Всъщност тя представлява конфедерация от провинции, а не монолитна държава, така че Холандската църква трябва да се съобразява с това. Макар и да има едно име, тя може да действа единно само по взаимно съгласие на седемте провинции.

Много важно качество в дейността на Холандската църква е вниманието, което отдава на образованието. През 1575 г. е основан университетът в Лайден. В следващите години се създават и университетите в Гронинген, Утрехт, Хардервик. С течение на времето холандските реформирани богослови добиват слава на едни от най-задълбочените и ревностни мислители, преподаватели и публицисти.

П-р Данаил ИГНАТОВ

Вярата е да се радваш със Създателя си

То е с фатален край и след спектакъла провеждаме дискусии с учениците по училищата. Това е моята лична кауза. Искаме да ги информираме за важни неща, свързани с дрогата, които мислим, че те трябва да знаят, преди да опитат за първи път, а по-добре въобще да не опитват. Използваме моя имидж на доброто ченге от „Под прикритие“, за да ми повярват, че онова, което им казвам за дилърите и дрогата, е истина. Убеден съм, че ролеви модели в обществото ни работят.

- Ти си активен участник в Протестна мрежа. Докога?

- Като част от народа, който е суверен, трябва винаги да защитаваме правата си, независимо от коя партия е правителството. Винаги и постоянно.

- Къде е семейството? Кога намираш време за тях при толкова ангажименти?

- Със съпругата ми Миряна и със сина сме заедно в протеста. За мен семейството е приоритет

Разговор с актьора Ивайло Захариев

Следва от 2 стр.

и дори да има периоди, в които отсъствам повече от дома, гледам това да са периоди, а не практика.

- За какво се молиш? За какво мечтаеш?

- Често се моля за България. Моля се за роли с кауза, чрез които да представям Бога и гледната Му точка. Преди да ме поканят в „Под прикритие“, се молах за главна роля във филм, в който да мога да използвам уменията си в бойните спортове, който да ми осигури постоянен доход и чрез участието си в този проект да мога по някакъв начин да Го представя. Моля се да устоя в нравствената хигиена – отказвал съм роли в чалга клипове, участие в „Биг брадър“, реклами на бира и твърд алкохол. С парите от „Биг брадър“ за два месеца можех да си купя апартамент, но веднъж влязъл не знаех как ще ме оплескат вътре и как ще се справя. Не ме е страх от откази, защото не мисля, че ако откажа една роля, ще бъда лишен от средства за живот. Знаем, че Бог ще ми въздаде.

Румяна ИВАНОВА

ЗОРНИЩА

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Редактор-уредник: п-р Христо Куличев

Редакционна колегия:

п-р Данаил Игнатов, п-р Станислав Алексиев, Радостин Марчев, Олег Константинов, Тодор Велчев, Влади Райчинов

Дежурен редактор: Влади Райчинов

Коректор: Милена Темкова

Предпечат: Олег Константинов

Печат: АБА Принт ЕООД

Адрес на редакцията:

Фондация „Духовност и милосърдие“
София 1225, ул. „Богдан Моцев“ №2
тел.: 02/ 839 4117

ISSN 0861-3826